

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

pololetno		Din 20—
pololetno		Din 10—
četrtletno		Din 5—
posamezna številka		Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

1 mm insertnega stolpca stane za:	
male oglase	Din 0-25
uradne razglase	Din 0-50
reklame po dogovoru	

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Vladna kriza.

Samoradikalna volivna vlada ni upravičena nad njenih očetov. Prinesle so sicer volitve radikalno utrjeno pozicijo, toda večina v skupščini jim niso dale. In tako preživljamo že deset dni vladno krizo, tako počiva že deset dni vse zakonodajno delo, katerega tako zelo rabimo in po katerem vsa država naravnost kopni.

Državna in nacionalna potreba je zato, da se ta kriza reši, da se prične redno delo.

Na prvi pogled izgleda, ko da rešitev krize sploh ni težavna. Vsaj imata obe glavni ustavoverni stranki trdno večino in ni treba drugo, ko kompromis med njima in — kriza je rešena.

Toda demokrasko-radikalna, ali pravilneje radikalno - demokrasko koalicijska je le v aritmetičnem oziru enostavna. V nekem drugem pa pomeni vse polno težav in tudi škodljivosti.

Brez vsega je jasno, da tudi najbolj vnet pristaš radikalne ali pa demokrasko stranke ne more reči, da se je v državi vladalo najbolje. Nasprotno! Vse v državi spoznava, da je urejena naša državna ladja spraviti v trefenejšo vodovje, da je treba korenito izpremeniti dosednji način vladanja. Ne toliko v političnem, ko v upravnem, v tehničnem oziru.

Prva težka napaka radikalno-demokrasko koalicijske pa je, da bo samo pomnožila splošno nezadovoljnost, ker bo vse v njej videlo le potrdilo, da se bo šlo naprej po stari poti in da je sestavo koalicijske stvarili bolj strankarski kot pa državni interes. Vse pa je sito stare poti prav tako, ko brezobzirnosti strankarskih zahtev.

To je tako očitno, da so hoteli tako radikalni ko tudi demokrati pritegniti koalicijske zemljoradnike, da ne bi izgledala nova vlada le kot čisto partizanska, temveč kot koncentracijska, kot nacionalna. Več kot dvomljivo pa je, da bi mogli zemljoradniki sebe izstaviti kot plašč za prikritje strankarske koalicijske. Preveč brezobzirno se je nastopalo proti njim med volilnim bojem in v preostrem nasprotju so zemljoradniki z vladajočimi strankami.

Če pa ni v koalicijski zemljoradnikov, potem je očitna še ena slabost radikalno - demokrasko koalicijske. V prejšnji skupini sta bili poleg radikalov in demokratov zastopani še dve manjši skupini, ki sta bili nekaj jezicek na tehtnici in pa obenem nekaka varnostna zaklopnica proti nasilju. V hipu pa, ko je prepuščena vladna moč le demokratom in radikalom, pa je odvzeta vsaka možnost, da bi tudi drugi vplivali na potek vladnega dela. Brez kontrole je izročena potem vsa moč le dvem strankam in sicer dvem takim strankam, ki so že pokazale, da znajo izrabljati moč v svoje strankarske namene.

In kar je pri tem najhujše, je dejstvo, da bi bila nova radikalno-demokrasko koalicijska zveza močnejša s slabjšim. Demokrati bi morali molčati na vse ukrepe radikalov, ker drugače bi se ponovil decemberski manevar, demokrati bi bili vrženi iz koalicijske in v novih volitvah ne bi ohranili niti to, kar so rešili v ravno končanih.

Naravnost usodna pa postane radikalno-demokrasko koalicijska s tem, ker jemlje Slovincem in Hrvatom vsako zastopstvo v vlad. Plemenito nasprotje bi se s tem do skrajnosti poostroilo in nič čudnega ni, če označuje gospod Korošec vladjo s Pribečevićem naravnost kot provokacijo.

Naša država rabi krvavo sporazum plemen in vsaka stvar, ki spo-

razum otežkoča, je vredna vse obsojbe, ker je kljub svoji zunanji »državotvornosti« v resnici skrajno protidržavna.

Vse to so jasne napake radikalno-demokrasko koalicijske, proti kateri stoji le ena dobra stran, da bi se namreč z novo demokrasko radikalno koalicijsko dalo vladati in rešiti vsaj najnujnejše posle. In v marsikaterem oziru se da to tudi zagovarjati. Država rabi par zakonov tako nujno, da se jih na noben način ne sme odlašati. Pravi se tirati ljudi v smrt in državo v pogubo, če se zahteva, da živi rodbinski oče s 3000 kronami mesečno. To je tako gorostasno, da se z rešitvijo tega vprašanja pač ne sme odlašati in da se mora najprej rešiti posameznike pred pogibom in šele drugovrstne važnosti je plemenski spor.

Če bi pomenila radikalno-demokrasko koalicijska le to, da reši najnujnejše zakone, take, ki zadevajo življenje in smrt posameznikov, potem je taka koalicijska celo opravičljiva. Zlasti zato, ker sedanja opozicija še ni svojih zahtev tako izkristalizirala, da bi bil sporazum takoj mogoč.

Absolutno zgrešena pa je radikalno-demokrasko koalicijska, če ne pušči odprtih vrat za sporazum.

Naj se reši najnujnejše, toda reši se naj ta način, da bo morala tudi opozicija reči, tudi za moje zahteve gre in sprito vsedržavnega vprašanja invalidov, uradnikov in kmetijskih kreditov ne bi bil tak način niti težak.

Z demokrasko-radikalno koalicijsko bi se torej javnost lahko trenutno spoprijaznila, toda le tedaj, če bi vse znalo, da je nastala iz državne in patriotske potrebe, ne pa iz strankarskih ozirov.

Prav zelo se pa bojimo, da te vere ne bo! In še bolj se bojimo, da bo radikalno-demokrasko koalicijska nasprotja le poostroila in sporazum oddaljila.

Pomisliti je namreč treba, da je izrekel Radić že marsikako konfužno, da pa sledi hrvaško ljudstvo njemu predvsem zategadelj, ker instinktivno čuti, da ima Radić v enem oziru prav. In odkrito je treba priznati, da je temu tudi tako.

Srbska uprava je slaba in iz nje izhaja največje gorje. Pravilno pa je tudi dejal Korošec kralju, (če smo prav poučeni), da v sedanjem ustavnem boju ne gre toliko za politične, ko za gospodarske stvari! Če pa je temu tako, zakaj pa je bil pretiran ves boj iz gospodarskega polja na političen? Zakaj se je morala pridobivati politična moč tudi s propagiranjem sovraštva proti Srbom? Zakaj se je s pretiranim povdajanjem kulturne višine Slovincem žalilo Srbe?

V tem je usodna pregreha SLS, ki je vzrok, da do sporazuma ni prišlo in tudi ni moglo priti.

Prečanski kraji so v resnici gospodarsko zapostavljeni, toda zaradi tega ni bilo treba ogrožati edinstva države!

In na tej napaki se je razbil sporazum. Opozicija je omalovaževala važnost državnega principa, vlada pa važnost gospodarske pravičnosti do prečanskih krajev. Samo v temu je bistvo spora.

Če se bo nova radikalno-demokrasko koalicijska tega zavedala, če se bo tega zavedala tudi opozicija, potem je sporazum siguren in tretjih velikih manevarov ne bo! Drugače pa se bo vse nasprotje poostroilo in vse ljudstvo bo trpelo.

Po našem skromnem mnenju bi bili lahko veliko večji optimisti, da ni naredil Korošec težke napake in šel sam v Zagreb. Kljub svojemu hujskanju je SLS še vedno bila najbližja srednjemu stališču med obema

skrajnostima: Zagrebom in Beogradom. In Slovenci smo tudi po naravi določeni v to, da smo posredniki med obema taboroma.

S tem pa, da je šel Korošec v Zagreb, da se je popolnoma pokoril Radiću, je izgubila SLS svoje odlično mesto in pogajanja za sporazum so mogoča le še direktno med Zagrebom in Beogradom in posredovanjem Ljubljane je odveč.

S tem pa je tudi rešitev spora zelo otežkočena.

Edina naša rešitev je, da smo vsi Jugoslovenci združeni! Naj zmaga ta zavest tudi pri reševanju sedanje vladne krize in — vstajenje Jugoslavije se je pričelo.

Dipl. agr. A. Jamnik:

Več znanstvenega dela!

Ta klic zlasti odmeva iz Masarykove »Akademije Dela« v Pragi, ki stremi poleg drugega tudi za tem, da bi narod vendar že enkrat prenehali s stari azijskimi metodami urejanja javnega življenja.

Vse, kar doslej znamo in zmremo, zlasti pa veljanske pridobitve moderne tehnike, temelji na znanstvenih raziskavanjih. Že davno bi bil zato čas, da bi se tudi urejanje praktičnega življenja ali politike naslanjala zlasti na praktične znanosti. Tudi politika bi morala imeti znanstveno podlago!

Odposlanec gori omenjene akademije je koncem prošlega meseca predaval v ljubljanski univerzitetni dvorani in med drugim podal tudi kratko, a značilno črtico izpod peresa svetovno-znanega belgijskega učenjaka in tovarnarja, inženirja E. Solvaya. V tej črtici opisuje inženirja - iznajditelja (sebe), kako dela na podlagi vede in znanstvenih raziskavanj ter izvršenih dogovorov in ustvarja premožne za življenje silno koristne dobrine.

Tedaj pride temu inženirju na misel: Kako neki se uravnava javno življenje? Ali tudi na znanstveni podlagi ali sploh na kakršni trdni in eksaktni podlagi?

Ore zato k politiku, ministru in ga o tem povpraša.

Minister mu pove, da za svojo politiko nima nobenih takih podlag in da pač nekako vlada kar tako s parlamentom ali poslansko skupščino.

»Na kakšne utemeljene podlage pa se opira parlament pri svojem delu?« vpraša inženir. Minister pa pravi: »Ej, parlament pač dela to, kar volilci od poslancev zahtevajo, ki morajo pač gledati, da se volilcem priključijo.«

Inženir povesi glavo in odide v največjem začudenju, da se usoda narodov enostavno kar tako urejuje, kakor je to volilcem trenutno najbolj všeč in da je dana celo možnost urejevati usodo naroda spekulantom, ki postanejo člani parlamenta s tem, da ljudstvu obljubljajo izpolnitve takih želj, ki jih samo morda niti nima, nego jim te želje tako zavaljanci šele odkrivajo in se ne menijo zato, so li izvedljive ali ne, in če so izvedljive, so li v korist vseh državljanov ali ne. Niso li morda celo škodljive? Danes prevladuje ta struja, jutri druga. Ta hoče tako, druga drugače. V takih razmerah ni nič gotovega, ne more biti pozitivnega, resničnega ustvarjajočega delovanja. Usoda narodov se meče danes sem, jutri tja. vse brez cilja nekako tako, kakor to dela razburkano morje z orehovo lupino. Baš danes doživljamo pri nas tako tipično brezglavost. Boji za razne državne oblike in podobne stvari absorbirajo človeške misli, na smoteno, utemeljeno delo ni časa misliti, kaj še le oprijeti se ga. Kdor potrebuje streho, pač ne bo ubijal časa s premišljevanjem ali naj si svoj dom sežida kot grad ali pa kot veliko vilo, glavno je najprej, da si zgradi dom, kakršnega pač zmoro in predvsem napravi streho.

Zato so v takih brezglavih političnih razmerah vrata odprta na stečaj raznim demagogom, pustolovcem, sleparjem in izkoriščevalcem. Zlasti pa cvete tam, kjer je ljudstvo še tako neuko, da ne zna presojati dela poslancev in parlamenta taka starinska, azijska politika, ki živi v isti samogrevalni, podžigalni najhujši strasti in pregrede izkoriščanja ljudskih slabosti in nevednosti in škodo vesoljne celokupnosti.

Na Češkem pa tudi pri nas je precej močno gibanje, ki stremi za tem, da se usoda naroda urejuje po znanstveni metodi, ki se zlasti pokazuje v zahtevi po uveljavljanju stanovskega zastopstva. Ob priliki donošenja naše državne ustave sta poleg nekaterih učenjakov bili samo naša in pa zemljoradniška stranka za to, da se v državi uvede stanovsko zastopstvo, kar pa so meščanske stranke, ki imajo svojo moč tudi od kmetov in delavskih volilcev — seveda preprečile.

Od izobrazbe in prosvetljenosti ljudstva je odvisno, da tudi politika bo trdno znanstveno podlago. Zato vi vsi, ki pravite, da vam je za blagor ljudstva: Dajte ljudstvu izobrazbe in zopet izobrazbo pa bomo kmalu prišli ven iz azijskih političnih razmer, ubili bomo demagogo in korumplo, smoteno in uspešno delo pa bo v blagor vseh slavilno triumfo! Ne sanjamo o mleku in medu, ki naj se cedita po »obljubljani« državi! Postavljajmo si raje pametne in dosegljive cilje in delajmo vsi z vsemi močmi za uresničenje istih in zavajamo se, da življenje niso sanjske buke, ampak trda — resničnost.

Klerikalna morala.

Priobčujemo značilno izjavo, ki naravnost v bengalični luči osvetljuje klerikalno moralo.

Izjava.

Podpisani Martin Kostevc, posestnik v Blatnem št. 17, p. Pišecah, sem na javnem shodu v Pišecah, dne 11. marca 1923, očitil Samostojni kmetijski stranki in njenemu poslancu g. Ivanu Ureku, da so izdali in prodali Slovincem srbskemu centralizmu. Bil sem zapeljan po neresničnih vesteh časopisja Slovenske ljudske stranke. Obžalujem to svoje dejanje, prosim g. Ureka za odpustitev ter se zavežem, da svojo izjavo preklicati v »Kmetijskem listu« in »Slovenskem Gospodarju«, in plačati vse stroške ter 1000 kron za šolsko knjižnico v Globokem. Ako bi »Slovenski Gospodar« tekem

bom in Beogradom in posredovanjem Ljubljane je odveč.

S tem pa je tudi rešitev spora zelo otežkočena.

Edina naša rešitev je, da smo vsi Jugoslovenci združeni! Naj zmaga ta zavest tudi pri reševanju sedanje vladne krize in — vstajenje Jugoslavije se je pričelo.

Več znanstvenega dela!

Ta klic zlasti odmeva iz Masarykove »Akademije Dela« v Pragi, ki stremi poleg drugega tudi za tem, da bi narod vendar že enkrat prenehali s stari azijskimi metodami urejanja javnega življenja.

Vse, kar doslej znamo in zmremo, zlasti pa veljanske pridobitve moderne tehnike, temelji na znanstvenih raziskavanjih. Že davno bi bil zato čas, da bi se tudi urejanje praktičnega življenja ali politike naslanjala zlasti na praktične znanosti. Tudi politika bi morala imeti znanstveno podlago!

Odposlanec gori omenjene akademije je koncem prošlega meseca predaval v ljubljanski univerzitetni dvorani in med drugim podal tudi kratko, a značilno črtico izpod peresa svetovno-znanega belgijskega učenjaka in tovarnarja, inženirja E. Solvaya. V tej črtici opisuje inženirja - iznajditelja (sebe), kako dela na podlagi vede in znanstvenih raziskavanj ter izvršenih dogovorov in ustvarja premožne za življenje silno koristne dobrine.

Tedaj pride temu inženirju na misel: Kako neki se uravnava javno življenje? Ali tudi na znanstveni podlagi ali sploh na kakršni trdni in eksaktni podlagi?

Ore zato k politiku, ministru in ga o tem povpraša.

Minister mu pove, da za svojo politiko nima nobenih takih podlag in da pač nekako vlada kar tako s parlamentom ali poslansko skupščino.

»Na kakšne utemeljene podlage pa se opira parlament pri svojem delu?« vpraša inženir. Minister pa pravi: »Ej, parlament pač dela to, kar volilci od poslancev zahtevajo, ki morajo pač gledati, da se volilcem priključijo.«

Inženir povesi glavo in odide v največjem začudenju, da se usoda narodov enostavno kar tako urejuje, kakor je to volilcem trenutno najbolj všeč in da je dana celo možnost urejevati usodo naroda spekulantom, ki postanejo člani parlamenta s tem, da ljudstvu obljubljajo izpolnitve takih želj, ki jih samo morda niti nima, nego jim te želje tako zavaljanci šele odkrivajo in se ne menijo zato, so li izvedljive ali ne, in če so izvedljive, so li v korist vseh državljanov ali ne. Niso li morda celo škodljive? Danes prevladuje ta struja, jutri druga. Ta hoče tako, druga drugače. V takih razmerah ni nič gotovega, ne more biti pozitivnega, resničnega ustvarjajočega delovanja. Usoda narodov se meče danes sem, jutri tja. vse brez cilja nekako tako, kakor to dela razburkano morje z orehovo lupino. Baš danes doživljamo pri nas tako tipično brezglavost. Boji za razne državne oblike in podobne stvari absorbirajo človeške misli, na smoteno, utemeljeno delo ni časa misliti, kaj še le oprijeti se ga. Kdor potrebuje streho, pač ne bo ubijal časa s premišljevanjem ali naj si svoj dom sežida kot grad ali pa kot veliko vilo, glavno je najprej, da si zgradi dom, kakršnega pač zmoro in predvsem napravi streho.

Zato so v takih brezglavih političnih razmerah vrata odprta na stečaj raznim demagogom, pustolovcem, sleparjem in izkoriščevalcem. Zlasti pa cvete tam, kjer je ljudstvo še tako neuko, da ne zna presojati dela poslancev in parlamenta taka starinska, azijska politika, ki živi v isti samogrevalni, podžigalni najhujši strasti in pregrede izkoriščanja ljudskih slabosti in nevednosti in škodo vesoljne celokupnosti.

Na Češkem pa tudi pri nas je precej močno gibanje, ki stremi za tem, da se usoda naroda urejuje po znanstveni metodi, ki se zlasti pokazuje v zahtevi po uveljavljanju stanovskega zastopstva. Ob priliki donošenja naše državne ustave sta poleg nekaterih učenjakov bili samo naša in pa zemljoradniška stranka za to, da se v državi uvede stanovsko zastopstvo, kar pa so meščanske stranke, ki imajo svojo moč tudi od kmetov in delavskih volilcev — seveda preprečile.

Od izobrazbe in prosvetljenosti ljudstva je odvisno, da tudi politika bo trdno znanstveno podlago. Zato vi vsi, ki pravite, da vam je za blagor ljudstva: Dajte ljudstvu izobrazbe in zopet izobrazbo pa bomo kmalu prišli ven iz azijskih političnih razmer, ubili bomo demagogo in korumplo, smoteno in uspešno delo pa bo v blagor vseh slavilno triumfo! Ne sanjamo o mleku in medu, ki naj se cedita po »obljubljani« državi! Postavljajmo si raje pametne in dosegljive cilje in delajmo vsi z vsemi močmi za uresničenje istih in zavajamo se, da življenje niso sanjske buke, ampak trda — resničnost.

nad vse nizkoten, toda tudi napacen, nakar vse opozarjamo. Za ubogege Kostevca ima pa še to napako, da je prepozen. In vsled tega je moral Kostevc, ki je govoril samo to, kar je pisal »Slov. Gospodar«, plačati še 5000 kron kazni.

Kostevčeve nesreče (niso mačkine solze za kmeta, če plača samo zaradi poravnave 6000 kron in stroške tožbe še posebej), je bil kriv edino »Slov. Gospodar«, ki pod varstvom poslanske imunitete trdi venomer ravno to, za kar je bil obsojen Kostevc.

Samo žrtev klerikalcev je Kostevc in vrhu tega marljiv agitator za SLS, kljub temu ga pa žrtvujejo in pušče da plača njih laži.

Komur se ta klerikalna morala ne stidi, ta je pač zrel, da postane klerikalni general.

Pokrajinske vesti.

(Železniška zveza Slovenije z morjem.) V zadnji notici ni bilo naglašeno, da je direkcijska za železniške novogradnje izdala trasijskemu oddelku v Ljubljani nalog, da naj trasirajo tudi zvezo Crnomelj preko Severina v terenu. Prvotno je bilo samo rečeno, da se ima to progo le na karti proučiti. Storičen je torej tudi glede te zveze korak naprej. Po novih direktivah zvezna postaja obeh tras iz Kočevja in Crnomlja ni več Severin, ampak Lukov dol. Z dovoljenjem večje uspona od morja proti Kočevju se je doseglo skrajšanje proge Kočevje-Vrbovsko od 57 km na 42 km. Po novi osnovi dobijo tudi Radence svojo postajo na pobočju nad spodnjo vasjo. Merilna dela v terenu so v teku. Naj si dene to vest g. Prepelah za klobuk.

(Volilci čakajo.) Mesec dni je že prešlo, odkar so bile volitve in je došla SLS ogromno večino glasov. Sedaj se vse sprašuje, kdaj doživimo uresničenje klerikalnih obljub. Kdaj pridejo fantje iz južnih krajev, kdaj bo moka po 5 kron, kdaj bo izvedena agrarna reforma? Voditelj od SLS na delo! Volilci čakajo!

(Volilni odmevi. Obsojene klerikalne razgrajalke.) Dne 11. marca je bil v Beli cerkvi shod SKS, katerega so klerikalne babnice na vsak način hotele razbiti. Posebno sta se v razgrajanju odlikovali Marija Mlakar, 36 let stara samska kočarica iz Družinske vasi, ter Marija Paderšič, 36 let stara žena kočarja iz Pristave št. 5. Takol, ko je stopil na mizo tov. Globevnik je priletel iz gruč klerikalnih babnic kos opeke, ki pa ni k sreči nikogar zadel. Ker ni kričanje nahujskanj žensk zastopovalo, pa je nahujskala Marija Paderšič Marijo Mlakar, da naj prevrne mizo. Ta je v resnici tudi to storila, zakadala se v mizo in jo prevrnila, da je zadobil tovariš Ogrič pri padcu lahke telesne poškodbe. Zaradi tega je dvignilo državno pravdnštvo obožbo proti obema in dne 12. aprila se je vršila v Novem mestu obravnava. Kakor se spodobi pristni obravnavi sta obe obožbenki seveda vse tajile. Pa ni nič pomagalo, kajti priče so jasno in odločno izpovedale v zmislu obožbe. (Brumni klerikalni ženski seveda ne veda, da je laž tudi pred sodiščem grešna.) Zato sta bile obe obsojene in sicer Marija Paderšič na 48 ur zapora, Marija Mlakar pa na tri dni zapora, vsaka v povračilo stroškov izvršbe in kazenskega postopanja, ter v povračilo zneska 260 dinarjev za zabnemu udeležencu Filipu Ogriču. Kazen se je odmerila tako nizko, ker sta bili obe očitno zapeljani. Obe bosta pa morali plačati še tov. Ogriču odškodnino. Za ubogo kočarico je torej kazen precej trda. Ampak potrebna. Priča Cecilija Pavlič je namreč izpovedala, da je dejala Paderšič Mlakarjevi, da naj je prevrne mizo, kajti v Sent Jerneju se je zgodilo isto, pa se ni nikomur nič zgodilo. Prizanesljivost je torej popolnoma napačna in zato brezobzirno z vsakim razgrajanjem, vsakim obrekovalcem pred sodiščem!

(Vodstvu Crla Metodove Družbe.) Podružnica CMD v Rajhenburgu je razglasila neko resolucijo za »enotno formacijo naprednih Slovencev«. Pripušča možnost, da je bila omenjena resolucija sklenjena v dobri veri in brez kakih stranskih namenov. Vseeno pa moramo resoluciji prav odločno ugovarjati. Enotna fronta naprednjakov je politično vprašanje, v katerega se obrambna društva nimajo vmešavati. Izjavljamo, da takega vmešavanja tudi ne bomo trpeli. Pač pa bi rajhenburški podružnici CMD nujno svetovali, da stori vse potrebno za enotno organizacijo obrambnih društev, ki je nujno potrebna in naravnost pereča. V slovenski javnosti je bilo to vprašanje že opetovano načeto, pa nikdar ni moglo doživeti uresničenja. Naj poskusijo Rajhenburžani tu svojo srečo.

(Našim fantom), ki službujejo po južnih krajih in ki bi zaradi tega posebnost radi čitali slovenske časopise, svetujemo, da pritisnejo na uredništva klerikalnih listov, da manj hujskajo, da zlasti ne napadajo vojske in kralja, ker je tako bo mogoče doseči, da bodo slovenski listi zopet dovoljeni. Samo tedaj pa naši fantje ne bodo trpeli zaradi klerikalnih hujskarij, kar se danes, sicer nad vse krivično, toda vendarle dogaja. Prav dobro bi sploh bilo, da bi klerikalci več delali za naše fante in ne samo govorili.

(S teatralno grozo) pripoveduje »Slovenec« svojim bralkam, da se zbira velesrstvo proti Hrvatim in Slovincem. »Slovenec« pravi, da odmeva ves Beograd le od enega klica: »Srbi na okup!« — Toda vsa »Slovenčeva« groza je samo navadna hinavščina. Še predno je klical Beograd Srbe na okup, go klicali že klerikalci Slovence na okup in še pred njimi je delal isto Radić med Hrvatimi. Klicali so hudiča, sedaj pa jih je groza, ko ga imajo, Res, škoda da ni več lepega Smolnikarja, da bi potolažil mamco »Slovenec«, ki leze vedno bolj v leta in ki je vedno bolj otročja in klepetava.

(Dr. Šusteršič) je vpisan v imenik ljubljanskih odvetnikov. Klerikalne mahinacije so padle v vodo.

(Izseljevanje v Sev. Ameriko) je v bodoče skoraj popolnoma izključeno, ker se je število izseljeniškega kontingenta za Jugoslavijo znižalo od 6426 na 890. Pripominjamo, da so ameriške oblasti zelo stroge in da je zato izključeno, da bi se mogli kdo brez dovoljenja in potnega lista vseliti.

(Lesce.) Dne 11. aprila je poskrbela pri nas SLS za prav prijetno zabavo. Njen tajnik Cviki je namreč privedel ta dan za delavce shod, ki se ga je udeležilo nad 70 ljudi. Že pri glasovanju se je videlo, kako bo potekel shod, ker za klerikalnega predsednika shoda so glasovali le dva moža in ena žena. Po govoru g. Jerana je prišel Cviki do besede. Pa takoj so ga vprašali delavci, kaj da je z avtonomijo in kdaj da bo kruh cenejši. Na ta vprašanja pa je znal Cviki odgovoriti samo to, da je prav — debelo gledal. Mesto Cvika pa je potem odgovoril Jeran, ki je dejal, da ne samo Slovenci, temveč delavci vse države se morajo združiti in potem bo bolje. Soglašamo. Vsi delavci v eno fronto, vsi kmetje v eno fronto in potem bo uresničen Jeranov vzklik, da kdor ne dela, naj ne je! Prav zelo se bojimo, da bo potem slaba tudi za Cvikeina, ki ne bo mogel potem na račun bank agitirati za Eseeles. Shod je potrdil, da ne bodo ljudski sleparji nikdar več doživeli take zmage, kakršne so. Delavec vstani, kmet te bo podpiral!

(Radovljica.) Na belo nedeljo smo imeli tu birmo. Škof je v svojem govoru povdarjal, da morajo vsi vstopiti v Orle. V današnji listnici uredništva je pojasnjeno, kako zelo je to potrebno.

(Trebnje.) Na poseben način uči ljubezden do bližnjega naš dekan. Svoje ga hlapca, ki je bil vrhu tega dober klerikalec, je odgnal od hiše, ker mu je zbolel in ker bi moral zanj plačati bolniške stroške, kakor to določuje zakon. — Zaradi svoje dekle je imel prav tako neprijetno stitnost. Dekli ni hotel plačati, kar ji je obljubil in šele pred občinskimi sodiščem se je vdal. Je pač vedno ista pesem. Lepa je v teoriji ljubezden do bližnjega, toda nerodna v praksi. Žalibože najbolj za tiste, ki jo pridigujejo.

(Iz Dobornice.) Naš kaplan je v času volilne borbe hodil noč in dan od hiše do hiše in agitiral za SLS. Na dan volitev pa je letal od vasi do vasi in gonil volilce na volišče, župnik pa mu je dal na razpolago konje in voz. Vsi bolniki so morali iz postelje in iti na volišče, tudi slepemu niso prizanesli. Tudi on je moral ubogati kaplana in iti na volišče. Odkod ta vnema kaplanov? — Kakor smo izvedeli, niso kaplani hodili zastopati od hiše do hiše, ampak so bili za to masno plačani.

(Dobova.) Dne 14. t. m. sem se mučil po opravihi v Brezicah na pošti. Tam je govoril poštar Liteneker z nekim nastavljencom, menda podal-

skim postiljonom, ne da bi mene opazil. Na neko prigovarjanje nastavljenca naenkrat mogočno in valpetski vzkripi gospod poštar z besedami: »Kaj ima ta za govoriti! Kaj pa on razume? On je navaden kmet« itd. Na koga so se nanašale te besede, je postranska stvar in za danes tudi ne povem. Menda še tisti večer pa je na zboru demokratske stranke v Brezicah ravno ta Liteneker predlagal, da je treba iti ven na kmete in jih privabiti v stranko. Aha, gosp. poštar! Po vašem mnenju je kmet navaden tepec, zabiti kot bukov klin, ki ničesar ne ve in ne razume. Pač bi pa bil dober za volilne živalice, da bi ga vi lovili v svoje demokratske mreže! No, le pridite, »zabiti kmetje« vas bomo sprejeli vaši »kvalifikaciji« in našemu »znanju« primerno! Gospodu poštarju pa to-le: Slučajno je ravno on! »navaden kmet«, s svojim delom, znanjem in energijo dosegel toliko vidnih uspehov za Brezice in okolico, za splošnost in poedince, kakor jih razni bivši »Lichteneggerji« in sedanji »Lichtenekerji« ne bodo, pa če še 100 let prodajajo svojo učestnost po Brezicah. Gospodje demokrate pa vidite, da nas z vašo domišljavo nadutostjo ne boste »zakoncentrirali« v vašo »mavho«, ker nam je stokrat ljubši odkrito lažje klerikalec ali javno hujskajoč Radić, ko pa zagrižen in domišljav demokratski psovač kmetkega imenal!

(Sv. Barbara pri Mariboru.) Le veselite se zmage ter zabavljajte čez samostojno, vi klerikalni demagogi in pomnite, da še vedno velja pogovor, da se tisti najbolj smeji, kdor se zadnji smeji. Čeprav ste imeli večino glasov in čeprav imamo mi le enega poslanca, vseeno je samozavest pri nas, ker kar je glasovalo za nas, to je v ognju preizkušeno, to vzdrži vsak napad. In zato vemo, da je naš edini mandat za seme, za zdravo in radostno seme, ki bo dalo bogato žetev, ker že spoznava ljudstvo lažljivost vaših obljub in že se odvrča od vaše sleparske politike. Vsak napredek preprečujete, kajti le nevedno ljudstvo morete loviti v svoje mreže. Vsako sredstvo vam je dobro, samo da vam prinese uspeh in če pri tem zadene vase narod poguba. Zlasti ob volitvah ste mojstri laži, vzor nepoštenosti. To smo zopet jasno videli pri minulih volitvah in zato gremo s še večjo verno v boj, zato vas bomo podirli, ker vas moramo, ker zahteva to dobrobit naroda. Tovariši, v boju za poštenost, tovariši, v boju proti sleparjem. Naj zavlađa poštena in kreпка vlada podeželskega ljudstva! — Pri nas so v nepoštenih delih prekosili klerikalci naravnost sebe. Zlasti se je odlikoval Korošec Avtonomivec. Vse bolj ko na orgljanje se razume na agitacijo. Naj pazi, da mu prihodnji maček ne poje klobas! Žiharskemu »hosenusfarju« svetujemo, da prime raje za motiko, če bi namreč mislil, da bo pri mešetarenju Tončekovih modelčkov več zaslužil, ko pa pri izdelavi njegovih svetovnoznanih hlač. Oba posili župana pa opominjamo, da opustita prihodnjič vsako nasilje, če ne, bodo rekli adijo tisti dinarici, ki so ob volitvah prileteli v žep. O volitvah bi tudi vedli dosti povedati novi zvonovi, kateri so morali na mariborskem kolodvoru teden dni predolgo čakati. Zakaj ti nepotrební stroški? Naj povedo to tisti krivci, ki so pridno pobirali krače in pšenico, ki pa so pustili muzikante vseeno lačne. — Glede Bolešove krave pa v odgovor »Slov. Gospodariju« sledeče: Pri nas je dosedaj še vedno bila navada, da se je od nesreče prizadetemu pomagalo, ne ga pa zasmehovalo. Če vas pa je dr. Korošec tako blagoslovil, da se vam nobena nesreča sploh pripetiti ne more, potem vam čestitam, obenem vas pa pomilujemo vsled vaše surovosti, da se norčujete iz nesreče bližnjega.

(Sv. Marjeta na Dravskem polju, Trnovo in Prepolje.) Kdor je potoval skozi tukajšnje kraje, ta je že lahko sodil prebivalce, samo če si je ogledal ceste. In če jih poslušamo pri kakem sestanku, tedaj bi sigurno mislili, da se bo v najkrajšem času nekaj uredilo za zboljšanje ceste, ker so vsi tako navdušeni za popravilo ceste. Toda to traja samo toliko časa, dokler je še kaj vina v kozarcih. Razkadi se vino in konec je navdušenja za popravilo ceste. Vse ostane pri starem, oziroma še pri slabšem. Ker poznam večino tukajšnjih posestnikov, vem, da bi nekateri zelo radi pričeli z delom, samo da ne znajo prav zagrabiti. Tisti elementi, ki so copali pred volitvami vsak dan po tukajšnjem blatu, bi tudi danes lahko prišli s kakim pametnim nasvetom. Toda njim je očitno samo za naše glasove. — Mnogo se je tu že govorilo o okrajni cesti, ki bi se pri Sv. Janžu odcepila od Ptujске ceste in šla potem skozi Šmarjeto na Rače. V resnici bi bila ta cesta velikega pomena posebno za obrtnike v Račah in Framu in tudi za postajo Rače samo. Odveč je povdarjati, koliko bi si z novo cesto priborili kmetovalci na času, vpregi in živini. Seveda bo treba nekaj poštvovalnosti, ne pa da je vsak tako trimasto

sebičen. Prosimo merodajne kroge in okrajne cestne zastoje, da ukrenejo vse potrebno, da dobimo prepotrebno, zgoraj omenjeno cesto.

(Iz Središča.) »Straža« je zadnjič napadla na oduren način tukajšnjega orožniškega stražmoštra Žerjavi. V dopisu iz Središča ga namreč denuncira in pri tem laže, da je na našem volilnem shodu priporočal našega kandidata, tovariša Drogenika. Gospod stražmošter Žerjav se je namreč po končanem shodu zahvalil tov. Drogeniku na neko njemu storjeno uslugo. To je zadostovalo, da ga sedaj »Straža« blati na tako surov način, da se nad omenjenim člankom zgražajo nekateri klerikalci sami; tisti namreč, pri katerih še ni popolnoma izumrlo poštenje in krščanska ljubezen do bližnjega. »Straža« in njen središki dopisnik pa sta v političnem boju že tako posurovela, da želita in grozita našemu stražmoštru, ki ima obitelj in ki mu itak ni z rožami postilano, s premetstvitvijo v Macedonijo. Med arnautne spada središki dopisnik mariborske »Straže«, naš orožni stražmošter pa, ki uživa pri svojih predpostavljanih in pri tukajšnjem prebivalstvu vsled svoje vzorne vestnosti največje simpatije, pa bo ostal pri nas, tudi če se naš surovi klerikalni dopisnik na glavo postavi. Denuncirajte in blatite gospodje okoli »Straže« dalje in držite se na ta način Kristovega nauka: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, tim prej Vas bo naše ljudstvo spoznalo in tim prej pride čas obračuna z Vami. Stražmoštru pa naj bo v zadoščenje, da je ž njim vsa poštena javnost!

(Seja okrajnega odbora SKS za kamniški okraj) bo v nedeljo, dne 6. maja ob 9. uri dopoldne in sicer pri tov. Rodetu. Udeležba je za vse tovariške obvezna.

Politične vesti.

(Potek vladne krize.) Po neuspelih pogajanjih odposlancev Radića v Beogradu in radikalnih v Zagrebu, je podala v nedeljo, dne 15. aprila vlada svoje demisijske, ki je bila tudi sprejeta. Nato so se vršila pogajanja na vse strani in kralj sam je skušal pripomoči k rešitvi krize. Poklical je v avdienco predsednika skupščine, nato Pašića in Davidovića. Kasneje je bil tudi sprejet Lazić, vodja zemljoradnikov. Kasneje sta bila zaslišana še Korošec in Spaho, nakar je kralj poveril Pašiću sestavo poslovne koalicijske vlade, ki naj reši uradniški, invalidski in agrarni zakon.

(Pogajanja za demokratsko-radikalno koalicio.) Pašić je sporočil kraljev sklep Davidoviću in pozval demokrate, da povedo pogoje za vstop v vlado. Na predlog Pribeževića so zahtevali demokrate, da bodi nova vlada tudi volilna vlada, na kar pa radikalni niso pristali. Pašić je zato vrnil kroni mandat, kar pa kralji ni sprejel. Pogajanja se bodo zato nadaljevala. Upanje na uspeh je pa zelo majhno in je samo radikalna vlada vedno bolj verjetna. V tem slučaju bi revizionistični blok vlado tiho podpiral in ji omogočil, da izvede najnujnejše zakone, nakar bi bile volitve. V danih okoliščinah bi bila to še najboljša rešitev.

(Zemljoradniki so stavili) za sodelovanje sledeče zahteve: 1. izvedbo agrarne reforme, 2. zakon o kmetijskem kreditu, 3. uradniško pragmatiko, 4. invalidski zakon, 5. nova razdelitev države v pokrajine, (torej revizijo ustave), 6. nov volilni zakon in 7. kazen uradnikom, ki so kršili volilno prostost.

(Radić popravlja.) Da izbrise neprijeten utis, ki so ga povsodi naredile Radićeve psovke, je izjavil Radić, da ni z besedo »magarac« mislil nič slabega. Magarac da ne pomeni le tepca, temveč tudi prefriganege človeka in tako, da je mislil, ko je dejal Ljubi Jovanoviću »politični magarac«, Nemec pravi na take izgovore: »Wer glaubt, ist selig.« (Blažen, kdor veruje.) Mislimo, da je nemški pogovor točen.

(Velika zmaga bolgarskih zemljoradnikov.) Pri nedeljskih volitvah v sobranje (bolgarski parlament) so si priborili bolgarski zemljoradniki veljkansko zmago. Od 246 poslancev pripade njim nad 200. Zmaga zemljoradnikov je tembolj pomenljiva, ker so šli zemljoradniki v volitve v ostrem boju z vsemi strankami. Tako meščanski blok, ko komunisti in ko anarhisti, vse je pogaženo od zavedne vojske bolgarskega kmeta. Zmaga bolgarskih zemljoradnikov se odkritosrčno veselimo in sicer ne samo s kmetkega, temveč tudi iz državnega stališča. Vodja bolgarskih zemljoradnikov je pokazal resno voljo, da hoče živeti v miru z Jugoslavijo in z neizprosno doslednostjo je nastopil celo proti lastnim pristojem, če so hoteli preprečiti dozorevajoče zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarsko. Tovariši! Nam vsem naj bodo bolgarski zemljoradniki v vzgled in kakor oni, tako moramo zmagati tudi mi z mislijo kmetke vlade. Živel Stamboliški!

(Orientska konferenca) je bila v Lozani zopet odprta in sicer brez vseh ceremonij. Na konferenci to pot Rusi niso bili zastopani, kar je tudi ena posledic komunističnega protikrščanskega divjanja. Na konferenci se bodo razmotrivala le gospodarska vprašanja. Mosulsko vprašanje ne pride v pretres. Turški delegati, katere vodi izmet paša imajo neomejena pooblastila. Zanimivo je, da se je izmet paša ustvali na svoji poti v Beograd, kjer je povdaril simpatijo Turčije do Jugoslavije.

(Vprašanje vojne odškodnine.) Vsi znaki kažejo, da bo prišlo vprašanje plačila nemške vojne odškodnine skoraj z mrtve točke. Od zasedbe Poruhrije so udarjeni Nemci, kakor tudi Francozi, vendar Nemci v znatnejši meri. Stanje postaja v resnici že nevzdržno in zato ni čuda, da se vedno bolj pogosto oglašajo glasovi za sporazum. To delstvo je uporabil angleški minister Curzon in v svojem poslednjem govoru namignil, da bi bila Angleška pripravljena posredovati. Njegov govor je naredil v vsej Nemčiji globoko utis in nemški delavci, ki od zasedbe najbolj trpe, so naravnost zahtevali od nemškega kancelarja, da stori vse za sporazum potrebne korake. Nastop delavcev ni bil brezuspešen, kajti iz Berlina poročajo, da bo Nemčija v kratkem izdala zavaznikom posebno noto, v kateri bo javila svojo načelno pripravljenost, da plača vojno odškodnino. Način izplačila naj določi posebna komisija, na kar bi morali Francozi Poruhrije takoj izprazniti. Izgleda, da bo v resnici prišlo do sporazuma in sicer na ta način, da bodo zavazniki prevzeli kontrolo nad dohodki nekaterih nemških davkov in ž njimi plačevali nemške obveznosti.

(Komunistični izgredi v Poruhriju.) V mestu Muhlheim je prišlo do hudih spopadov med policijo in komunisti. V boju so komunisti zmagali in zasedli vse osrednje mesto. Policijske uradnike, ki so jih dobili komunisti v roke, so povsili postrelili. Francoska posadka, ki je v mestu in ki je zelo majhna, se je zadržala nevtralnó.

(Na Ruskem) so odpravili nedeljski počitek. Vsi uradi bodo na nedeljo odprti, zato pa bodo v ponedeljek zaprti. S tem hočejo komunisti udariti krščansko vero. Veliko doslednejši bi bili, če bi praznovali raje soboto, kar bi se strinjalo z njih ljubeznostjo do židov.

(Patriarh Tihon), ki bi moral biti te dni sojen, je v ječi obolel. Tako vsaj poročajo boljševiki. Splošno pa se trdi, da temu ni tako, temveč da bodo boljševiki patriarha ubili in potem razglasili, da je umrl naravne smrti.

Drobne vesti.

Mussolini je bil od našega kralja odlikovan s Karagorgjevo zvezdo I. razreda. Visoka odlikovanja je dalje prejela še cela vrsta italijanskih državnikov.

Zračni osební promet na progi Beograd-Budimpešta - Dunaj - Praga - Strassburg - Pariz je bil pretekli ponedeljek odprt.

Naša mela z Madžarsko je definitivno urejena. Mejniki so že postavljeni.

Bivši turški sultan, ki se nahaja sedaj v Mekki, je izdal ostro pismo proti angorski vladi in proti Kemalu.

Silen potres v Mehiki. Vse mehikansko zapadno obal je zadel silen potres. Veliko hiš je uničenih. Od vseh strani prihajajo begunci, ki poročajo, da so izgubili kar celi kraji. Ognjeniki so pričeli bljuvati. Število žrtev še ni znano.

V republiki Equador je pričel ognjenik zopet bljuvati. Mesto Rio Bambo je ogroženo. Ker so pretrgane vse telefonske žice se o usodi njegovih 18.000 prebivalcev ničesar ne ve.

Na Irskem se boji med vstaši in vladnimi četami nadaljujejo. Vstaši so doživeli vrsto težkih porazov in je bilo več njihovih voditeljev ubitih. Boji na Irskem se vodijo z velikansko srditostjo. Ujetnikov se sploh ne dela. Za ujete je posredoval pappež, pa so Irce posredovanje odbili.

Delavski praznik bodo v Italiji odsejal praznovati 21. aprila in ne več prvega majnika. Tako je odredil Mussolini. To pa vsled tega, ker je bil dne 21. aprila zgrajen Rim. Kdor tega ne verjame, temu dajo fašisti ricinusovo olje.

Na jugu Rusije je izbruhnila po poročilih nemških listov velika vstaja kmetov. Kmetje marširajo na Odeso. Proti njim so poslale velike čete, od katerih pa velik del prestopa h kmetom. Komunistom kmetje ne prizanašajo.

Kmetijski ravnatelj Andrej Zmave Maribor.

Mleko kot čistilo za vino.

Napake in bolezni vina se lažje preprečujejo, nega odpravljajo in zdravijo. Leto 1922 ni bilo dobro vinski leto v kvalitativnem oziru radi neugodnega vremena ob trgatvi, zlasti še, ker so nam bili v predobrem spominu vinski pridelki izbornih letnikov 1917, 1920 in 1921. Ali umni vinogradar je mogel tudi preteklega leta kaj pri tr-

gavi popraviti marsikal, kar mu je neizprosna sila narave pokvarila. Mošči od gnilega grozdja se morajo namreč redno izsluziti, uporabljati je za nje čiste vinske kvasnice ali vsaj kipeči mošt od zdravega grozdja, skrbeti je za snago, primerno temperaturo v moštu in kleti itd., kar pospešuje dobro alkoholno vrenje in pozneje zdrav razvoj vina. Kdor tega ni storil, ima sedaj dovolj posla in brige z najmlajšim vinskim letnikom, ki pa v splošnem niti ni tako slab, kakor so mnogi prvotno mislili.

Nova vina nekaterih vinogradarjev se ne čistijo lepo, so deloma še zdaj sladka, na zraku pa izpreminjajo svojo barvo in postajajo rjava; vsled tega trpi tudi njihov okus kaj občutno. Taka vina naravno niso priljubljena, se težko vnovčujejo, niso sposobna za veliki vinski trg in — če vsebujejo še več sladkorja — prav rada zbolijo predvsem v slabih kletah, katerih imamo žal še toliko.

Dohajajo poročila z več strani, da smatrajo mnogi vinski producenti kot nekako univerzalno sredstvo proti vsem tem nečistim pojavom v vinu kravje mleko, ki ga baje prav pridno uporabljajo kot domače vinsko čistilo. Ne bo odveč, če spregovorimo o tem nekoliko besed.

V mleku sta dve beljakovinski snovi, namreč albumin (kakor v jajčnem beljaku) in sirutina (kazein). Kazein se ob navzočnosti kislin strne v kosmuljčice (vsiri se) ter čisti izvrstno. Mleko je v praksi priljubljeno, ker temeljito čisti rjava vina ter hkrati izvleče iz vina snovi, ki kvarijo okus in duh pi-jace. Slaba stran pa je, da mleko izvleče tudi buketne snovi iz vina in vsebuje poleg čistilnih še druge tuje snovi, ki ostanejo v vinu in ga pod gotovimi okolnostmi močno kvarijo.

Pomniti je, da rabimo le sveže (seveda najboljše s centrihu) posneto, tedaj sladko posneto in surovo (nekuhanó) mleko za čiščenje vina. Povprečna kemična sestavina kravjega mleka je: 5 % mlečnega sladkorja, 3-4 % tolišče (masti), 3-3,5 % kazeina, 0,5 % albumina, 0,7 % mineralnih sestavin, ostalo (kakih 87 %) je voda.

Za čiščenje sta neugodni posebno dve snovi v mleku: mlečni sladkor in tolišča. Mlečni sladkor se more pretvarjati vsled navzočnosti mlečnih in drugih bakterij v mlečno kislino in še v druge kisline, česar posledica je tedaj lahko neprijetni cirk po mlečni kislini. Tolišča se pa porazdeli v najmanjših kapljicah in povzročajo lahko dolgotrajno fino kalnost vina. Razum tega pa pridejo z mlekom v vino (poleg razmeroma precej vode) še razne druge bakterije, ki se lotijo eventualnega ostanka sladkorja in povzročajo tako neprijeten tuj duh in okus vina. Mnogi-n takih bakterij je zelo različna in se ravna po tem, da-li je mleko čisto sveže ali je že več ali manj prestano.

Iz navedenih razlogov je mleko kot čistilo rabiti le za vina slabše kvalitete in je tudi prej prevdariti, da-li ga ne bi bilo boljše nadomestiti z želatino in dodatkom tanina. Mleko bodi sveže od krave — ali boljše — posneto. Pri posnetanju s centrihu je paziti, da ne ostanejo v posnetem mleku sledi olja ali masti, s katero je bil posnemalni-k namazan. Kakršno mleko koli rabimo, proces kisanja še ni smel začeti.

Pri uporabi mleka je tedaj paziti predvsem na dveje:

1. sladko posneto mleko mora biti sveže in surovo;
 2. takega mleka vzamemo samo toliko, kolikor ga je za čiščenje neobhodno potrebno, da pride škodljivih tujih snovi čim manj v vino.
- Jemlje se 1/2 do največ 2 l mleka na 1 hl vina. Pripravlja se tako, kot vsa druga čistila: predno se zmeša z vinom v sodu, se dobro meša z manjšo količino istega vina v vrčih ali škafih. Čez 2 do 3 tedne se vino pretoči s čistila, ki se je medtem izločilo kot usedlina. Ali tako čiščeno vino ni vselej kristalno čisto; če se hoče to doseči, je potrebno naknadno še čiščenje s ribjim kilejem.

Razume se, da se naj napravi najprej poizkus v malem. V splošnem rabimo za 1 hl vina samo 1/2 do 1 l mleka.

Bolezni in napake pri sadjevcu.

Josip Zupanc, okrajni ekonom v Ptuju piše v svoji, ravnanor v samozaložbi izšli knjiži »Konserviranje sadja in vsakovrstne povrtnine za domačo uporabo« o boleznih in napakah pri sadjevcu sledeče: »Se večkrat, kakor pri vinu, naštetimo pri sadjevcu na razne bolezni in napake, ki so posledica nesnage, nepravilnega npravljanja in zanikrnega kletarjenja. Kajti vsled svoje sestave, osobito radi male količine alkohola, ki ga sadjevec vsebuje, je ta bolj podvržen obolenju, kakor vino. Cikanje, skrpanje, vlečljivost, kan, počrnlost, porjavenje, zaduhlost, plesnivost in okus po drozih: vse to se neredkokrat pojavlja pri sadjevcu. Sicer ni čuda — kedaj pa vidimo

Prvi redni občni zbor Okrajne branilnice in posojilnice v Laškem

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

ki se je preimenovala iz bivšega

Spar- und Vorschuss-Verein in Laško

reg. Gen. m. unib. Matung

se vrši dne 29. aprila t. l. ob 13., v slučaju ne-
sklepnosti ob 14. uri v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobrenje letnega računa 1922.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Sklepanje o prodaji za-
družne hiše.
7. Volitev načelstva in nad-
zorstva.
8. Slučajnosti.

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica šte. 1.

Poštni predal 74.

Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih
cenah ter se za cenjena naročila najtopleje
priporoča.

Zahtevajte proračun!

Točna postrežba!

Ustanovljeno
leta

1910

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z.O.Z.LAŠKO
Slovenija

Dolgoletna

garancija

za dobro

kakovost!

Cenejša kakor ilovna opeka!

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je taka streha
vedno močnejša in ne zahteva nobenega popravila. Dolžnost vsakega
posestnika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz

Kamenita.

Zahtevajte brezplačno ponudbo in obiske!

Kupuj domače milo, ne tuje, importirano!
Kupuj dobro milo, ker je isto najcenejše!
Kupuj **„GAZELA-milo“**.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentianški

in

trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi
za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora ter pri-
poroča posebno 1. čehoslovaški
in angleški koks za litarne in do-
mačo uporabo, kovaški premog,
črni premog in brikete.

NASLOVI:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani.

Miklošičeva cesta 15/II.

Podružnica v NOVEM SADU (Bačka).

A. & E. SKABERNÈ LJUBLJANA, Mestni trg št. 10. Manufakturna in modna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča in sicer vse posteljno perilo kakor
rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene
odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. Različni beli in barvasti namizni
prti, brisače itd. Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. Vsakovrstno platneno
in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. Platno za
rolete in verande itd. Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne
in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. Različno sukneno, volneno in svi-
leno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike
in domače obleke. Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od naj-
cenejše do najfinejše vrste. Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. Velika
izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Novosti za pomlad.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za
dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira
florastih, volnenih in svilenih nogavice, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsako-
vrstne triko in glase rokavice za dame in gospode, ovrtniki in kravate. Razne majice, sviterji,
športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.

ČUDILI

v velingovini R. Starneski, Celje,
katera dobiva stalno velikanke
posiljate robe direktno iz prvih
svetovnih tovarn.
Zahtevajte cenik.

Hiša

v zelo dobrem stanju z opeko
krita, hlev, vrt in 1 oral njiv;
oddaljeno 1/2 ure od fare, pet-
raz. šole, kolodvora in premo-
govnika Kočevje, se proda za
ceno 150.000 K. Več pove Ja-
kob Povše, gostilničar,
p. Stara cerkev pri Kočevju.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica šte. 1

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtoč-
neje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njainica v Kolo-
dvorski ulici)